

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101496

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № НСВС/14/24 від 07.02.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавва Олександр Володимирович

2. Oleksandr V. Havva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1230-8195

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 19-01-2024

Спеціальність за освітою: Адміністративний менеджмент

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.002.59; ID 3250

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.15, 02.41, 02.91, 02.01

Тема дисертації:

1. Неакадемічні форми філософської комунікації у розвитку теоретичної думки
2. Non-academic forms of philosophical communication in the development of theoretical thought

Реферат:

1. У дисертації представлено філософське дослідження неакадемічних форм філософської комунікації та їхньої ролі у розвитку теоретичної думки. На основі сучасних та класичних надбань філософії було розкрито специфіку неакадемічних форм філософської комунікації у їхній опозиції щодо академічних форм, показано діалектичну взаємообумовленість цих форм в історії філософській комунікації. У роботі виявлено, як через формування нових спільнот, об'єднань, союзів і стосунків, які в них складаються, відбувається наступництво філософської комунікації у її особливому значенні для забезпечення теоретичного мислення. Цей прогрес історично проходить через роздвоєння неакадемічного і академічного як форм, через їхню боротьбу, протистояння, переходи та вихід на нові рубежі, етапи розвитку. Дослідження виходить з того, що відмінність теоретичної думки від інших її форм полягає у застосуванні понять, ідей, доведень та інших

логічних форм мислення, що є необхідними ланками у побудові теорій в процесі відтворення дійсності в свідомості. Теорія розкриває причини і закономірності реальних явищ і процесів, в цьому полягає її перевага і пізнавальна роль. Одною з ключових ознак теоретичного мислення є формування нового знання через успадкування того, що напрацьовано попередніми поколіннями, людством. Тому теоретична думка кожної історичної доби є концентрованим результатом попереднього інтелектуального розвитку і водночас виходом за межі вже досягнутого, спрямованим на прогнозування майбутнього. Тому комунікація відіграє у формуванні теоретичної думки рушійну роль, а розвиток такої думки від її виникнення і дотепер відбувався в сфері філософії, а з часом і в науці. В умовах сучасної інформаційної доби і широкого застосування цифрових технологій потреба у теоретичній думці – це запит на критичне, креативне мислення, яке визначається як ключова навичка майбутнього. Пошук засобів і форм культивування такого мислення постає як проблема, для розв'язання якої пропонується звернутися до узагальнення історичного досвіду, здобутого в еволюції неакадемічних форм філософської комунікації. В дослідженні встановлено, що специфіка філософської комунікації полягає у створенні спеціальних об'єднань/осередків як особливих форм спілкування з метою осмислення актуальних проблем тої чи іншої сфери спільної діяльності та теоретичного пошуку їх розв'язок у поєднанні з використанням передових для свого історичного часу засобів комунікації. Розроблені при цьому інтелектуальні результати – ідеї, гіпотези, концепції, теорії, проекти, – надалі визначають вектор теоретичного і практичного прогресу відповідної сфери діяльності (освітньої, наукової, літературної, політичної і т. д.). Важливим фактором при цьому є характер тої системи відносин між суб'єктами комунікації, які при цьому складаються. Філософська комунікація, таким чином, визначається як комунікування філософією, де головним фактором є не технічні засоби зв'язку між індивідами, а процеси усупільнення, узагальнення думки, що здійснюються у спільноті за посередництвом спілкування. З огляду на це, основним засобом філософської комунікації є діалог, який у даному дослідженні трактується як боротьба думок, полеміка і дискусія. Для визначення ролі діалогу в спілкуванні дослідження оперує різними моделями міжсуб'єктності, доводячи, що спільне є засобом творення суб'єктів діалогу, а передусім теоретизації їхньої думки. В свою чергу, в філософській комунікації боротьба думок є відображенням дійсних та реальних суперечностей суспільного розвитку, відтворених у мисленні. В своєму поступі філософська комунікація набуває специфічних історичних форм, серед яких в дослідженні вирізняються академічні та неакадемічні. В дослідженні показано, що академічні форми є стримуючою стороною філософської комунікації в розвитку теоретичної думки, натомість неакадемічні форми є її рушійною стороною. Академічні форми визначаються як усталені, зафіксовані, відтворювані, офіційно визнані, регламентовані, контрольовані, легітимізовані, нормовані, стандартизовані, – такі, що відтворюються, функціонують і контролюються у суспільстві через відповідні інституції, установи та організації. Неакадемічні форми утворюються як низові ініціативи, є вільними, добровільними об'єднаннями та регламентуються їхніми суб'єктами. Зазначено, що неакадемічні форми набували протестного значення стосовно академічних форм. Виявлено, специфіку неакадемічних форм філософської комунікації, що визначається їхньою опозицією до академічних форм, і полягає у виході за історично встановлені академічні рамки та обмеження. В роботі розкритий відносний зв'язок цих полюсів в процесі зміни форми відповідно до нового змісту комунікації, що є внутрішнім, іманентним джерелом розвитку теоретичної думки.

2. Dissertation is dedicated to the research of non-academic forms of philosophical communication and their role in the context of theoretical thought development. Specifics of non-academic forms of philosophical communication in their contrast with academic forms were discovered on the basis of modern and classical achievements of philosophy. The dialectical interdependency of these forms in the history of philosophical communication was shown. The work revealed how, through the formation of new communities, associations, unions and relationships, which are formed in them, the succession of philosophical communication in its special meaning for ensuring theoretical thinking takes place. This progress historically takes place through the bifurcation of non-academic and academic as forms, through their struggle, opposition, transitions and entry into new frontiers and stages of development. The study proceeds from the fact that the difference between theoretical thought and its other forms lies in the application of concepts, ideas, proofs and other logical forms of

thinking, which are necessary links in the construction of theories in the process of reproducing reality in the mind. The theory reveals the causes and regularities of real phenomena and processes, this is its advantage and cognitive role. One of the key features of theoretical thinking is the formation of new knowledge through the inheritance of what was done by previous generations, humanity as whole. Therefore, the theoretical thought of each historical era is a concentrated result of previous intellectual development and at the same time a step beyond what has already been achieved, aimed at predicting the future. Thus, communication plays a driving role in the formation of theoretical thought, and the development of such thought from its emergence until nowadays takes place in the field of philosophy, and over time also 8 in science. In the conditions of the modern information age and the widespread use of digital technologies, the need for theoretical thought is a demand for critical, creative thinking, which is defined as a key skill of the future. The search for means and forms of cultivation of such thinking appears as a problem. To solve it we suggest turning to the generalization of historical experience gained in the evolution of non-academic forms of philosophical communication. The study establishes that the specifics of philosophical communication lie in the creation of special associations/communities as special forms of communication with the purpose of understanding the current problems of different spheres of joint activity and theoretical searches for their solutions in combination with the use of advanced means of communication for its historical time. The intellectual results developed at the same time – ideas, hypotheses, concepts, theories, projects – further determine the vector of theoretical and practical progress of the corresponding field of activity (educational, scientific, literary, political, etc.). An important factor in this case is the nature of the system of relations between the subjects of communication, which are formed at the same time. Thus, philosophical communication is defined as communication by philosophy, where the main factor is not the technical means of communication between individuals, but the processes of socialization, generalization of thought, carried out in the community through communication. Given this, the main means of philosophical communication is dialogue, which in this study is interpreted as a struggle of opinions, polemics and discussion. To determine the role of dialogue in communication, the research uses various models of intersubjectivity, proving that the common is a means of creating dialogue subjects, and above all, theorizing their thoughts. In turn, in philosophical communication, the struggle of opinions is a reflection of valid and real contradictions of social development, reproduced in thinking. In its progress, philosophical communication acquires specific historical forms, among which academic and non-academic forms are distinguished in the study. The research shows that academic forms are the restraining side of philosophical communication in the development of theoretical thought, while non-academic forms 9 are its driving side. Academic forms are defined as established, fixed, reproducible, officially recognized, regulated, controlled, legitimized, normed, standardized – those that are reproduced, function and are controlled in society through relevant institutions, establishments and organizations. Non-academic forms are formed as grassroots initiatives, are free, voluntary associations and are regulated by their subjects. It is noted that non-academic forms acquired protest significance in relation to academic forms. The specificity of non-academic forms of philosophical communication is revealed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гавва О.В. Щодо питання про понятійне розрізнення академічності й академізму. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2021. №32. С. 14-18. DOI: <https://doi.org/10.32837/apfs.v0i32.1018> (дата звернення:

17.09.2023)

- Гавва О. Діалог як історичний і логічний початок філософії. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2020. Вип. 29. С. 33–39. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2020.29.4> (дата звернення: 17.09.2023)
- Havva O. About the role of the non-academic and non-institutional communication forms in classical philosophy. Гілея: науковий вісник. Ч. 2. Філософські науки. 2019. Вип. 148 (№ 9), С. 52–55. URL: <http://gileya.org/download.php?id=205> (дата звернення: 17.09.2023)
- Гавва О.В. Дві позиції щодо навчання філософії: Гегель і Мамардашвілі. Вплив гегелівської філософії на розвиток класичної та сучасної теоретичної традиції: матеріали 2-ї Міжнародної науковопрактичної конференції «Гегелівські студії» (м. Київ, 9 грудня 2021 р.). Київ. 2021. С. 53–55
- Гавва А. Гегель, круги и кружки, которые на него повлияли. Місце та роль ідейної спадщини Г.В.Ф. Гегеля в європейській та світовій історії: матеріали 1-ї наукової конференції “Гегелівські студії”, присвяченої 250- річчю з дня народження Г.В.Ф. Гегеля» (м. Київ, 19 грудня 2020 р.). Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. С. 74–76
- Гавва О.В. До питання про літературні об'єднання як невіддільну особливість літературного життя. Філософія і художня культура у хронотопі технічного університету: матеріали II Міжнародної науково-12 практичної конференції (м. Київ, 12 грудня 2019 р.). Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. С. 33–36
- Гавва О.В. Діалог культур» у монолозі капіталу та ідеї В.М. Глушкова. Ідеї академіка В.М. Глушкова і сучасні проблеми штучного інтелекту: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. «Глушковські читання» (м. Київ, 2019 р.). Київ: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, ф-т комп'ютерних наук та кібернетики; Нац. техн. ун-т України «КПІ ім. І. Сікорського», ф-т соціології і права; Ін-т кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України; Ін-т проблем мат. машин і систем НАН України, 2019. С. 40–44
- Гавва О.В. Про значення неакадемічних форм комунікації для класичної літератури. Філософські засади креатосфери у контексті творчості: матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 30 травня 2019 р.). Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2019. С. 38–41
- Гавва О.В. Про історичні рамки існування соціальної роботи та роль неакадемічних форм комунікації. Соціальна робота і сучасність: теорія та практика вирішення проблем учасників і постраждалих у збройних конфліктах: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 28 березня 2019 р.). Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2019. С. 48–51
- Гавва О.В. Про об'єктивність письменницького стилю. Філософія і художня література в хронотопі технічного вузу: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 8 листопада 2018 р.). Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2018. С. 19–21
- Havva O. Intersubjectivity In Non-Academic And Non-Institutional Forms Of Theoretical Communication: Approaches Of M. Siemek And V. Bibler. The European philosophical and historical discourse. 2020. Vol. 6., No. 2. P. 38–43. DOI: <https://doi.org/10.46340/ephd.2020.6.2.5> (Last accessed: 17.09.2023)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення наукової комунікації

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0121U113478

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костроміна Ганна Михайлівна

2. Hanna M. Kostromina

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4822-4914

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаченко Надія Павлівна

2. Nadiia P. Kozachenko

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2358-9076

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойченко Михайло Іванович

2. Mykhailo I. Boichenko

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1404-180X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Возняк Володимир Степанович

2. Volodymyr S. Vozniak

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6877-3785

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Препотенська Марина Петрівна

2. Maryna P. Prepotenska

Кваліфікація: д. філ. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5601-7472

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рубанець Олександра Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рубанець Олександра Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лапковська Наталія Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна